

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА
Кафедра теорії та практики перекладу

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
МАЙЯ НІКОЛАЄВА
" 09 " 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи професії гіда-перекладача

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізації:

035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька

035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька

035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська

Освітньо-професійна програма: "Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська"

Освітньо-професійна програма: "Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька"

Освітньо-професійна програма: "Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька"

Освітньо-професійна програма: "Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська"

ОНУ
2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи професії гіда-перекладача». Одеса: ОНУ, 2023. 15 с.

Розробник: Безпалова Катерина Вікторівна, к.філол.н, доцент кафедри теорії та практики перекладу

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та практики перекладу.

Протокол № 1 від «25» 08 2023 р.

Завідувач кафедри _____ (Ірина РАЄВСЬКА)

Погоджено із гарантом ОПП «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» _____ (Наталія БІГУНОВА)

Погоджено із гарантом ОПП «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька» _____ (Інеса АЗАРОВА)

Погоджено із гарантом ОПП «Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська» _____ (Олена ГРИГОРОВИЧ)

Погоджено із гарантом ОПП «Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька» _____ (Мальвіна МАРІНАШВІЛІ)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету РГФ

Протокол № 1 від «29» 08 2023 р.

Голова НМК _____ (Олена ГРИГОРОВИЧ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри теорії та практики перекладу

Протокол № __ від. “__” _____ 202__ р.

Завідувач кафедри _____ (Ірина РАЄВСЬКА)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри теорії та практики перекладу

Протокол № __ від. “__” _____ 202__ р.

Завідувач кафедри _____ (Ірина РАЄВСЬКА)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна форма навчання	заочна форма навчання
Загальна кількість: кредитів – 3/3 годин – 90/90 змістових модулів – 2/2	Галузь знань 03 Гуманітарні науки Спеціальність: 035 Філологія Спеціалізації: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька 035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Вибіркова	
		Рік підготовки:	
		4-й	4-й
		Семестр	
		7-й	7-й
		Лекції	
		-	-
		Практичні, семінарські	
		30 год.	10 год.
		Самостійна робота	
60 год.	80 год.		
Форма підсумкового контролю: залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Основи професії гіда-перекладача» входить до циклу вибіркових дисциплін, що формують перекладацьку базу перекладача. Дана програма створена для стислого курсу галузевого перекладу в мовній парі “англійська-українська”. У цьому курсі викладені основні аспекти перекладацької діяльності в сфері туризму.

Основною **метою** навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти комунікативної компетенції, базою для якої є комунікативні вміння, сформовані на основі мовних знань і навичок, передбачених вимогами курсу; ознайомлення із професією гідів-перекладачів та особливостями перекладу в цій сфері.

Основна мета обумовлює вирішення таких **завдань**: виділити суттєві риси перекладу як виду комунікативної діяльності в контексті роботи гіда-перекладача, що надасть можливість здобувачам успішно оволодіти технікою перекладу, розвинути здібності щодо використання іноземної мови в діалозі культур, навчити здобувачів складати власні екскурсії іноземною мовою та перекладати тексти екскурсій за екскурсиводом в різних локаціях, засвоїти основні поняття туристичного бізнесу англійською мовою, розвинути навички перекладу рекламних матеріалів в сфері туризму.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів таких компетентностей:

Інтегральної. Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, перекладу) та методики навчання іноземних мов у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної й педагогічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальних (ЗК):

ЗК06. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК09. Здатність спілкуватися іноземними мовами.

ЗК12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій для вирішення завдань у практичних ситуаціях.

Програмні результати навчання (ПР):

ПР03. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПР06. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПР10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

У результаті вивчення даного курсу здобувач вищої освіти повинен **знати**: засади перекладу текстів галузі туризму, відповідні поняття та термінологію; основні типи перекладацьких трансформацій; основи та

специфіку професії гідів-перекладачів; особливості міжкультурної комунікації в контексті діяльності гίδα-перекладача.

вміти: використовувати отримані знання на практиці в ході вирішення конкретних перекладацьких завдань в діяльності гίδα-перекладача; вільно використовувати перекладацькі трансформації на практиці та успішно вирішувати професійні задачі в аспекті діяльності гίδα-перекладача; працювати з електронними лексикографічними і довідковими ресурсами.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Гід-перекладач: вступ до професійної діяльності

Тема 1. Загальні принципи професії гίδα-перекладача. Основні види перекладу та особливості застосування спеціального перекладу.

Тема 2. Типи екскурсій. Маршрути та їх планування. Застосування сучасного технічного обладнання під час проведення екскурсійних заходів.

Тема 3. Особливості перекладу архітектурної та урбаністичної термінології. Давньогрецькі та римські пам'ятки архітектури.

Тема 4. Послідовний та синхронний переклад екскурсійних заходів. Абзацно-фразовий послідовний переклад.

Тема 5. Особливості перекладу архітектурної та урбаністичної термінології. Пам'ятки архітектури Середньовіччя та епохи Відродження.

Тема 6. Термінологічні особливості релігійної та храмової тематики. Складнощі перекладу таких термінів.

Тема 7. Лінгвістичні особливості при перекладі оглядових екскурсій. Екстралінгвістичні особливості при перекладі оглядових екскурсій.

Тема 8. Еквівалентний та адекватний переклад за точністю дотримання оригіналу вихідного тексту в екскурсійному контексті. Виявлення перекладацьких «підводних каменів» при перекладі текстів екскурсій.

Тема 9. Проблемні питання меж однозначності формулювання (точна відповідність тексту перекладу вихідному тексту, пошук метафор, художніх порівнянь та емоційного забарвлення).

Тема 10. Особливості перекладу екскурсій на краєзнавчу тематику. Проблема збереження «місцевого колориту» при перекладі екскурсій.

Тема 11. Професійна пресупозиція гίδα-перекладача в сфері міжкультурної комунікації. Шляхи удосконалення професійної пресупозиції гίδα-перекладача.

Тема 12. Використання топоніміки, реалій та власних імен в тексті екскурсій. Особливості перекладу безеквівалентної лексики в текстах екскурсій.

Тема 13. Риторичні засоби при складанні тексту екскурсії. Принципи використання та стратегії перекладу.

Тема 14. Екскурсії в музеях та галереях. Особливості складання екскурсій та перекладу текстів екскурсій в музеях та галереях.

Тема 15. Удосконалення професійної пресупозиції гίδα-перекладача в сфері образотворчого мистецтва. Особливості перекладу термінології живопису.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Очна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п	лаб	ср		л	п	лаб	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Гід-перекладач: вступ до професійної діяльності										
<i>Тема 1.</i> Загальні принципи професії гід-перекладача. Основні види перекладу та особливості застосування спеціального перекладу.	6		2	-	4	5		1	-	4
<i>Тема 2.</i> Типи екскурсій. Маршрути та їх планування. Застосування сучасного технічного обладнання під час проведення екскурсійних заходів.	6		2	-	4	5		1	-	4
<i>Тема 3.</i> Особливості перекладу архітектурної та урбаністичної термінології. Давньогрецькі та римські пам'ятки архітектури.	6	-	2	-	4	5	-	1	-	4
<i>Тема 4.</i> Послідовний та синхронний переклад екскурсійних заходів. Абзацно-фразовий послідовний переклад.	6	-	2	-	4	5	-	1	-	4
<i>Тема 5.</i> Особливості перекладу архітектурної та урбаністичної термінології. Пам'ятки архітектури Середньовіччя та епохи Відродження.	6		2	-	4	5		1	-	4
<i>Тема 6.</i> Термінологічні особливості релігійної та храмової тематики. Складнощі перекладу таких термінів.	6		2	-	4	7		1	-	6
<i>Тема 7.</i> Лінгвістичні особливості при перекладі оглядових екскурсій. Екстралінгвістичні особливості при перекладі оглядових екскурсій.	6	-	2		4	7		1		6
<i>Тема 8.</i> Еквівалентний та адекватний переклад за точністю дотримання оригіналу вихідного тексту	6		2	-	4	6			-	6

в екскурсійному контексті. Виявлення перекладацьких «підводних каменів» при перекладі текстів екскурсій.										
Тема 9. Проблемні питання меж однозначності формулювання (точна відповідність тексту перекладу вихідному тексту, пошук метафор, художніх порівнянь та емоційного забарвлення).	6	-	2	-	4	6	-		-	6
Тема 10. Особливості перекладу екскурсій на краєзнавчу тематику. Проблема збереження «місцевого колориту» при перекладі екскурсій. безеквівалентної лексики в текстах екскурсій.	6	-	2	-	4	7	-	1	-	6
Тема 11. Професійна пресупозиція гіда-перекладача в сфері міжкультурної комунікації. Шляхи удосконалення професійної пресупозиції гіда-перекладача.	6	-	2	-	4	6		-	-	6
Тема 12. Використання топоніміки, реалій та власних імен в тексті екскурсій. Особливості перекладу	6		2	-	4	7		1	-	6
Тема 13. Риторичні засоби при складанні тексту екскурсій. Принципи використання та стратегії перекладу.	6		2		4	6				6
Тема 14. Екскурсії в музеях та галереях. Особливості складання екскурсій та перекладу текстів екскурсій в музеях та галереях	6		2		4	7		1		6
Тема 15. Удосконалення професійної пресупозиції гіда-перекладача в сфері образотворчого мистецтва. Особливості перекладу термінології живопису.	6		2		4	6				6
Усього	90		30	-	60	90		10	-	80

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття навчальним планом не передбачені.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин очне/заочне
1	Тема 1. Загальні принципи професії гіда-перекладача. Основні види перекладу та особливості застосування спеціального перекладу: дискусія, розгляд проблемних моментів.	2/1
2	Тема 2. Типи екскурсій. Маршрути та їхнє планування. Застосування сучасного технічного обладнання під час проведення екскурсійних заходів: дискусія, розгляд проблемних моментів, обговорення кейсів.	2/1
3	Тема 3. Особливості перекладу архітектурної та урбаністичної термінології. Давньогрецькі та римські пам'ятки архітектури: виконання вправ, обговорення перекладацьких проблем, пов'язаних з темою.	2/1
4	Тема 4. Послідовний та синхронний переклад екскурсійних заходів. Абзацно-фразовий послідовний переклад: виконання усного перекладу обраного типу запропонованих відрізків екскурсій. У випадку з синхронним перекладом – на спеціальному обладнанні або в форматі шушутажа.	2/1
5	Тема 5. Особливості перекладу архітектурної та урбаністичної термінології. Пам'ятки архітектури Середньовіччя та епохи Відродження: дискусія, виконання вправ, складання перекладацького глосарію.	2/1
6	Тема 6. Термінологічні особливості релігійної та храмової тематики. Складнощі перекладу таких термінів: дискусія, виконання вправ, складання перекладацького глосарію.	2/1
7	Тема 7. Лінгвістичні та екстралінгвістичні особливості при перекладі оглядових екскурсій: обговорення проблемних питань та перекладацьких проблем, виконання вправ та переклад запропонованих фрагментів екскурсій.	2/1
8	Тема 8. Еквівалентний та адекватний переклад за точністю дотримання оригіналу вихідного тексту в екскурсійному контексті: дискусія, виконання вправ на виявлення перекладацьких «підводних каменів» при перекладі текстів екскурсій.	2/-
9	Тема 9. Проблемні питання меж однозначності формулювання (точна відповідність тексту перекладу вихідному тексту, пошук метафор, художніх порівнянь та емоційного забарвлення): переклад фрагментів стилістично забарвлених текстів, вправи на повний переклад наскрізних метафор, використання трансметафоризації тощо.	2/-

10	Тема 10. Термінологічні особливості перекладу релігійної та храмової тематики: обговорення особливостей перекладу такої термінології, виконання мовних та перекладацьких вправ.	2/1
11	Тема 11. Удосконалення професійної пресупозиції гіда-перекладача в сфері міжкультурної комунікації: обговорення місця гіда-перекладача в системі міжкультурної комунікації, розгляд можливих комунікативних сценаріїв.	2/-
12	Тема 12. Використання топоніміки, реалій та власних імен в тексті екскурсій: виконання вправ на переклад відповідних перекладацьких явищ в контексті екскурсійного дискурсу.	2/1
13	Тема 13. Риторичні засоби при складанні тексту екскурсії: дискусія, виконання вправ для засвоєння принципів використання та стратегій перекладу.	2/-
14	Тема 14. Особливості перекладу екскурсії в музеях та галереях: розгляд специфічних рис музеїв різної спрямованості та їхня кореляція з перекладацькими проблемами.	2/1
15	Тема 15. Удосконалення професійної пресупозиції гіда-перекладача в сфері образотворчого мистецтва: виконання вправ на переклад термінології живопису, складання перекладацького глосарію.	2/-
	РАЗОМ	30/10

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин очне/заочне
1.	Тема 1 Презентація/доповідь на тему «Особливості професії гіда-перекладача»	4/4
2.	Тема 2 Презентація/доповідь на тему «Типи екскурсій, характерні для Одеси та Одеської області»	4/4
3.	Тема 3 Презентація/доповідь з представленням давньоримської/давньогрецької пам'ятки за вибором.	4/4
4.	Тема 4 Створення «дорожньої карти» підготовки до екскурсії	4/4
5.	Тема 5 Розробка маршруту персональної екскурсії. Презентація за однією з тем, що розглядається (спеціальне	4/4

	обладнання, типи екскурсій, тощо).	
6.	Тема 6 Створення електронного глосарію за темою, що розглядається (в застосунках для мобільних пристроїв)	4/6
7.	Тема 7. Ілюстрована опис-доповідь про видатну особу країни чи міста	4/6
8.	Тема 8 Місцева легенда: презентація або опис-доповідь	4/6
9.	Тема 9 Ілюстрована опис-доповідь про важливу історичну подію країни чи міста	4/6
10.	Тема 10 Підготовка онлайн екскурсії українським містом.	4/6
11.	Тема 11 Опис-доповідь про твір живопису чи музейний експонат	4/6
12.	Тема 12. Доповідь/презентація на тему «Переклад реалій в контексті професії гіда-перекладача»	4/6
13.	Тема 13. Підготовка екскурсії на обрану тему із використанням риторичних засобів (за бажанням – із залученням умовного перекладача).	4/6
14.	Тема 14. Підготовка віртуальної (або реальної) екскурсії до одного з художніх музеїв міста (за бажанням – із залученням умовного перекладача).	4/6
15.	Тема 15. Підготовка віртуальної (або реальної) екскурсії центром міста (за бажанням – із залученням умовного перекладача).	4/6
	РАЗОМ	60/80

9. Методи навчання

Словесні: розповідь, пояснення, бесіда, дискусія.

Наочні: мультимедійні презентації, презентація результатів самостійної роботи.

Практичні: вправи; тренувальні вправи; практичні роботи; виконання індивідуальних завдань.

10. Форми контролю і методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Поточний контроль: усне опитування, участь у дискусії контрольні письмові роботи, оцінювання виконання самостійних завдань, оцінювання доповідей.

Періодичний контроль: бланковий тест, переклад запропонованого тексту.

Критерії оцінювання

Оцінка за національною шкалою	Здобувач освіти
Зараховано (90 – 100)	глибоко та всебічно розкриває сутність практичних завдань, зокрема завдань з перекладу текстів екскурсій, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання перекладацького аналізу текстів екскурсій та перекладу й оцінити результати власної практичної перекладацької діяльності; виконує творчі завдання та ініціює нові шляхи їх виконання; вільно використовує набуті теоретичні знання при передперекладацькому та перекладацькому аналізі текстів екскурсій; проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі, зокрема виконанні перекладів текстів екскурсій.
Зараховано (75 – 89)	правильно переклав більшість речень у запропонованих текстів екскурсій за зразком; має стійкі навички виконання завдання, зокрема виконанні перекладів текстів екскурсій.
Зараховано (60 – 74)	може використовувати знання в стандартних перекладацьких ситуаціях, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання, зокрема з перекладу текстів екскурсій. Правильно переклав половину речень у запропонованих текстах текстів екскурсій. Здобувач має ускладнення під час виділення суттєвих ознак при перекладацькому аналізі текстів екскурсій; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.
Незараховано (35 – 59)	Не передає не тільки деталі, а й загальний сенс запропонованих текстів екскурсій, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно перекладає лише окремі речення в запропонованих текстах екскурсій за допомогою викладача, відсутні сформовані уміння та навички.
Незараховано (1– 34)	виконує лише елементи завдання з аналізу та перекладу текстів екскурсій, потребує постійної допомоги викладача.

11. Питання для поточного контролю

1. Загальні принципи професії гіда-перекладача.
2. Основні види перекладу та особливості застосування спеціального перекладу.
3. Типи екскурсій.
4. Маршрути та їх планування.
5. Застосування сучасного технічного обладнання під час проведення екскурсійних заходів.
6. Особливості перекладу архітектурної та урбаністичної термінології.
7. Послідовний переклад екскурсійних заходів.
8. Синхронний переклад екскурсійних заходів.
9. Термінологічні особливості релігійної та храмової тематики.

- 10.Складнощі перекладу релігійної та храмової термінів.
- 11.Лінгвістичні особливості при перекладі оглядових екскурсій.
- 12.Екстралінгвальні особливості при перекладі оглядових екскурсій.
- 13.Еквівалентний та адекватний переклад за точністю дотримання оригіналу вихідного тексту в екскурсійному контексті.
- 14.Перекладацькі «підводні камені» при перекладі текстів екскурсій.
- 15.Проблемні питання меж однозначності формулювання.
- 16.Особливості перекладу екскурсій на краєзнавчу тематику.
- 17.Проблема збереження «місцевого колориту» при перекладі екскурсій.
- 18.Професійна пресупозиція гіда-перекладача в сфері міжкультурної комунікації.
- 19.Шляхи удосконалення професійної пресупозиції гіда-перекладача.
- 20.Використання топоніміки в тексті екскурсій.
- 21.Використання реалій в тексті екскурсій.
- 22.Використання власних імен в тексті екскурсій.
- 23.Особливості перекладу безеквівалентної лексики в текстах екскурсій.
- 24.Риторичні засоби при складанні тексту екскурсій.
- 25.Принципи використання та стратегії перекладу риторичних засобів.
- 26.Особливості складання екскурсій в музеях та галереях.
- 27.Особливості перекладу текстів екскурсій в музеях та галереях.
- 28.Особливості перекладу термінології живопису.
- 29.Особливості перекладу міфологем та алюзій в тексті екскурсій.
- 30.Міжкультурна комунікація: шляхи інтернаціоналізації тексту екскурсій для багатонаціональної групи.

Зразок письмової роботи

Ancient Greek architecture

1. *These are the false friends of interpreter. Translate them from English into Ukrainian.*
Festival, brilliant, finish, complement.
2. *Translate the given text from English into Ukrainian.*

The Athenian Acropolis

As one of the world's oldest cities Athens boasts a wealth of splendid relics of Hellenic art, some of which are more than 3,000 years old. The Acropolis, the Greek for upper town, the gem of world architecture, stands on a low rocky hill and contains the ruins of several ancient Greek architectural monuments.

The Parthenon, a stately building with an eight-column facade, was built by Ictinus and Callicrates in 447–38 BC. The temple was designed to serve as an exquisite, imposing architectural frame for a gold and ivory statue of Athena, the goddess in the Greek pantheon watching over the city.

Next to the Parthenon is another shrine, an Ionic temple of Athena, the Erechtheum, built by an anonymous architect in 421– 06 BC. Its refined loveliness and proportions are as enchanting as the monumental grandeur of the Parthenon. It has the unparalleled portrayal on the frieze of the building: the procession of citizens in the festival in honour of Athena. Built on an awkward site, it also had to serve different cults, which meant that its architect had to design a building with three porches and three different floor levels. Its Caryatid porch, with figures of women for columns, makes use of an old Oriental motif that had appeared earlier in archaic treasuries at Delphi.

The monumental gateway to the Acropolis, the Propylaea, was designed by Mnesicles, who had to adapt the rigid conventions of colonnade construction to a steeply rising site. In the precision and finish of their execution, which complements the brilliant innovation of their design, these three buildings had no rival in the Greek world.

3. *Complete the sentences.*

1. The Acropolis means... .
a)upper town

- b) a platform
- c) front elevation
- 2. The Parthenon was built by ... .
  - a) an anonymous architect
  - b) Imhotep
  - c) Ictinus and Callicrates
- 3. The Parthenon was a display place for a great statue of ... .
  - a) Hera
  - b) Athena
  - c) Alexander the Great
- 4. The Erechtheum was also designed to serve different ... .
  - a) cults
  - b) architects
  - c) cities
- 5. The porch of the Erechtheum has figures of ... for columns.
  - a) atlases
  - b) caryatids
  - c) sphinxes
- 6. In the Propylaea the rigid conventions of colonnade construction were adapted to a steeply rising ... .
  - a) floor
  - b) building
  - c) site
- 7. The Propylaea was ... to the Acropolis.
  - a) a temple
  - b) the monumental gateway
  - c) staircase

4. Choose the correct adjective.

1. The Acropolis is the gem of... architecture.
  - a) European b) contemporary c) world
2. The temple was designed to serve as a/an..., imposing architectural frame for the statue of Athena.
  - a) exquisite b) rocky c) deep
3. The Erechtheum was built by a/an ... architect.
  - a) famous b) talented c) anonymous
4. Its caryatid porch features an old ... motif.
  - a) Oriental b) monumental c) world

5. Replace the words in italics by the synonyms given in bold below:

Ancient Greek, unknown, greatness, temple, landmarks, delicate, competitor, remains.

1. The wealth of splendid *relics of Hellenic* art can be seen in Athens.
2. The Acropolis contains the ruins of several ancient Greek architectural *monuments*.
3. The temple served as an *exquisite*, imposing architectural frame for the statue of Athena.
4. Next to the Parthenon is another *shrine*, the Erechtheum.
5. It was built by an *anonymous* architect.
6. Its *refined* loveliness and proportions are every bit as enchanting as the monumental *grandeur* of the Parthenon.
8. These three buildings had no *rival* in the Greek world.

6. Answer the following questions.

1. What is the Greek for «upper town»?
2. What are the major buildings of the Acropolis?
3. Who designed the Parthenon?
4. What was the Parthenon designed for?
5. Why was the statue of Athena held in deep reverence?
6. Who designed the Erechtheum?
7. What is the Propylaea?
8. Why do you think these monuments are the finest models for all generations of architecture?

7. Translate the following collocations from Ukrainian into English.

одне з найдавніших міст світу; чудові пам'ятки давньогрецького мистецтва; шедевр світової архітектури; невеликий скелястий пагорб; архітектурне обрамлення; із золота та слонової кістки; жорсткі умови; була високошановним предметом культу; іонічний храм; не має собі рівних; на фризі будівлі; на честь богині Афіни; скарбниці у Дельфі періоду архаїки; суперник.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточний контроль															Самос роб	Сума балів
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15		
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4		
Підсумкова контрольна робота – 30 балів															10	100

Загальна оцінка з навчальної дисципліни виставляється за результатами поточного контролю. Здобувач вищої освіти одержує підсумкову оцінку, якщо за результатами поточного контролю він набрав 60 і більше балів.

Якщо за результатами поточного контролю здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів, або якщо він набрав 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він повинен виконати залікове завдання (див. Перелік питань для поточного контролю) і з урахуванням його результатів одержати відповідну кількість залікових балів із дисципліни.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для іспиту та диференційного заліку	для заліку
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи професії гіда-перекладача» Одеса: ОНУ, 2023. 15 с.
2. Силабус робочої програми «Основи професії гіда-перекладача».

14. Рекомендована література

Основна

1. Саприкін С.С., Чужакін А. П. Світ усного перекладу. Вінниця: Нова кн., 2011. 220 с.
2. Славова Л. Л., Борисенко Н. Д. Лінгвокультурологічні основи перекладу: навч.-метод. посіб. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2016. 83 с.
3. Dann G.M.S. The Language of Tourism. A Sociolinguistic Perspective. CAB International, 2010. 298 p.

Додаткова

4. Кифяк В. Ф. Організація туристичної діяльності в Україні: Навчальний посібник. Чернівці: Книги – XXI, 2013. 300 с.
5. Нестеренко Н. A Course in Interpreting and Translation: посіб. для студ. та викл. вищ. навч. закл. Вінниця : Нова кн., 2016. 246 с.
6. Рутинський М., Стецюк О. В. Музеєзнавство: навчальний посібник. Київ : Знання, 2010. 428 с.
7. Cappelli G. The Translation of Tourism-Related Websites and Localization: Problems and Perspectives. *Voices on Translation. RILA Rassegna Italiana di Linguistica Applicata*, 2018. pp. 97-115.

15. Інформаційні платформи

1. Interpretive Guide Association. URL <https://interpretiveguides.org/>
2. Всеукраїнська асоціація гідів. URL <https://uaguides.com/>
3. Курси гідів-перекладачів при Одеській міській раді. URL <https://www.tourinfocenter.odessa.ua/kursy/hidiv-perekladachiv/#page-content>